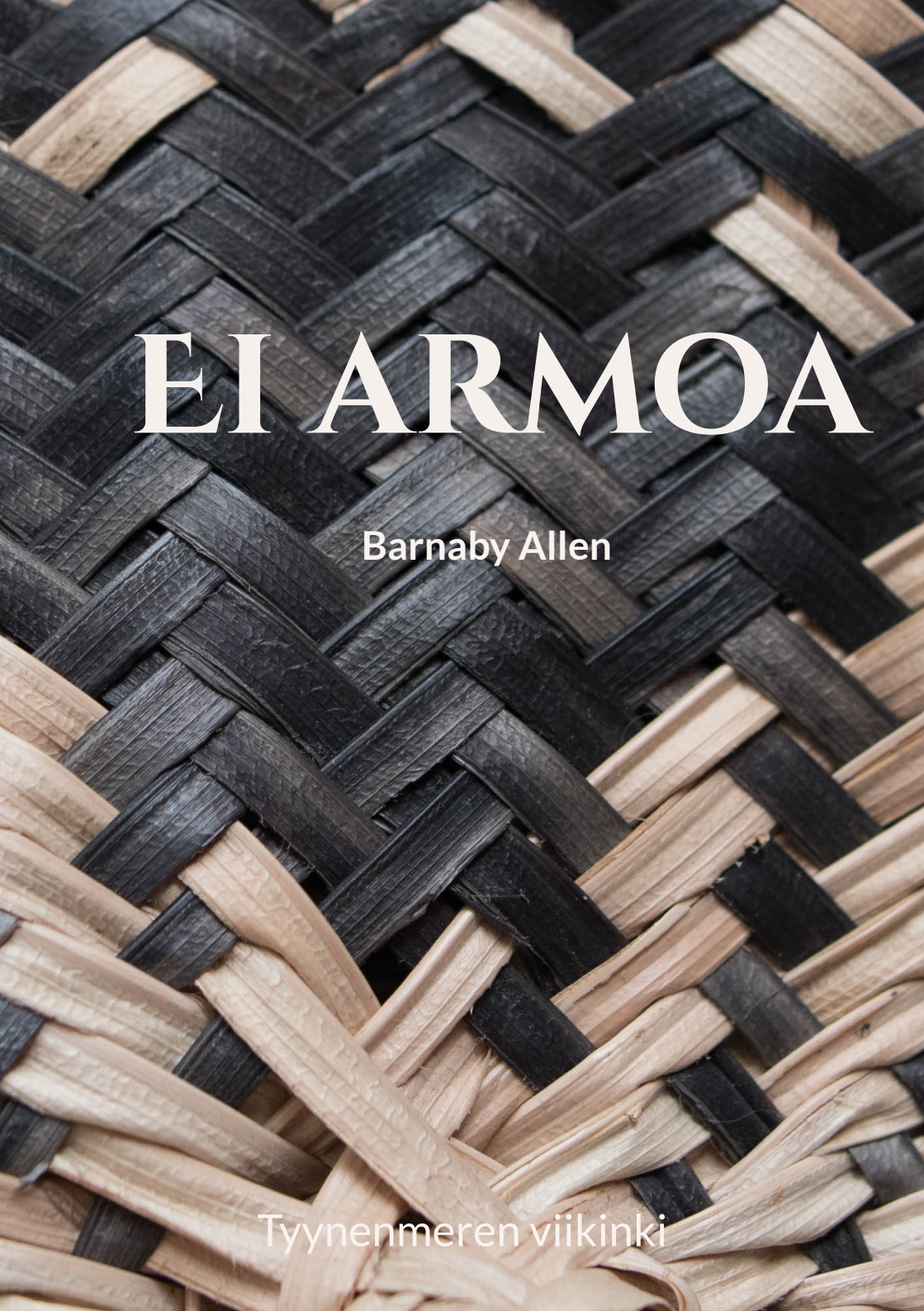

EI ARMOA

Barnaby Allen

Tyynenmeren viikinki

§§

Ei armoa

Tyynenmeren viikinki

Barnaby Allen

Suomennos
Hannele Allen

”Rohkeus on eräänlainen pelastus”
Plato, Tasavalta

Kustantaja BoD

§§

Alkuteos:

Barnaby Allen

Pacific Viking (1. osa)

Amazon 2018

Kansi: Allen

Kustantaja: BoD · Books on Demand,

Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273,

22763 Hampuri, Saksa

ISBN: **978-952-80-9505-7**

© Hannele Allen, all rights reserved

SISÄLTÖ

1.	Santelipuusaari, Fiji, 1813	5
2.	Länsi-Ruotsi – 13.12.1785	11
3.	Kohta on jouluku!	18
4.	Kallen jouluaatto	25
5.	Jouluvieras	34
6.	Pitkä matka kohti aamunkoittoa	40
7.	Kevätaamu rannalla	46
8.	Marjaretkellä	56
9.	Kirkossa	70
10.	Laiskottelua maatilalla	80
11.	Uddevalla: 29.7.1806	98
12.	Punnittavana	113
	APU KIITOLLISESTI VASTAANOTETTU	124

1. SANTELIPUUSAARI, FIJI, 1813

Historia lohduttaa meitä, arjen vankeja, kertomuksilla suurista miehistä ja heidän elämänsä kulusta, tavallisuudesta loistavaan kuuluisuuteen. Jotkut merkittävät ihmiset ovat kohtaloltaan määrättyjä liukumaan, sukeltamaan, mutta sitten taas kohoamaan maailman muistoihin. Ehkä ikuisesti muistettuna, he edustavat ponnistusta, rohkeutta ja neroutta. Jotkut heistä muuttuvat jumaliksi. Jos heidän uransa on ollut pahan palvontaa, muistamme kauhut, hyläten tekijät pakkomielteisesti, mutta harvoin myöntäen, että he kiehtovat meitä. Paheksunta peittää fetissin. Aika saattaa idolisoida jopa nämä inhottavat elämät. Toiset kuitenkin saavuttavat jonkinlaisen suuruuden mutta jäävät ilman kuuluisuutta; historia on katsonut toisaalle, kärsimättömänä heidän merkityksettömyyteensä, heidän legendan jatkuvuuden puutteensa vuoksi. Heidän tekonsa unohtuvat sukupolvesta; nimi unohtuu. Pieniä pelureita: ei jumalia täällä. Heidän elämänsä on ollut epätasaista; ei kateuden arvoista nousua, huolimatta heidän kunnianhimostaan. Rohkeus, tai pikemminkin uhkarohkeus, jotkut sanovat, leimaa heidän elämäänsä. He tarttuvat maineen reunan laitaan, vain luisuakseen unohduksiin – silti he jättävät jäljen. On hyvä kertoa tällaisesta ja kuvata yksi, joka kuvitteli ja riskeerasi kaiken; joka vapautti itsensä voittaakseen etäisen kaikkivaltiuuden ja maksoi hinnan häpeällä.

Na Vokai katselee ja odottaa; ja odottaa, koko iltapäivän läpimärkänä, räpäyttämättä mutta väristen, kun lämpimät sade-myrskyt lähettävät lasimaisia luoteja raivokkaasti Tyynenmeren riutoilta, räjähtäen hänen yläpuolellaan ja alapuolellaan, missä osuessaan muodostavat punertavia jälkiä nyt hänen katseensa täyttävässä verisessä sekasorrossa. Hiostavan, malakiittisen ver-

hon takana hän istuu, ylimielisenä, liikuttumattomana yläpuolelta tulevasta pommituksesta tai hänen alapuolellaan olevasta kauheudesta. Sadeepisarat, eivät merkityksettömiä kuten pohjoisten maiden, joita hän ei ole koskaan tuntenut, hakkaavat valtavia lehtiä ja repivät hänen nahkaansa, yrittäen hänen tuhoaan. Na Vokai voi kuitenkin odottaa, ja odottaa, rauhallisena, tietäen että tämä sade ja verinen karnevaali hänen alapuolellaan muuttuvat auringonlaskuun mennessä toiseksi päiväksi. Hän tuntee sen hyvin. Tämä on elämän tapa.

Hänen ympärillään pommitus hakkaa viidakkoa. Puut, köynnökset ja matelevat olennot värisevät lämpimän, rummuttavan saateen alla; papukaijat ovat näissä tilanteissa hiljaa. Myrsky ja alapuolella oleva huuto hukuttavat joka tapauksessa alleen kaikki muut äänet. Vanha Iguaani istuu liikkumatta, koristeellisessa vihreässä linnakkeessaan, kestäen piirityksen. Luonto ja luonnoton törmäävät hänen ympärillään, mutta hän, nyt salaperäinen, jättimäisten katosten ja vahvojen runkojen suojaamana, näkymättömänä mutta kaiken näkevä, on arvostettu tällä saarella. Lumoutuneena, sulautuneena puun kuoreen, jota hän laiskasti ratsastaa, Na Vokai nauttii kaikesta tästä, pitäen sitä omana luomuksenaan. Eikä syyttä. Hänen puunsa tunnetaan ja sitä pelätään. Uhreja tuodaan. Loistelioiden mustien satureiden ja heidän orjiensa polvet taipuvat ja ojennettujen vartaloiden kumartuneista päistä esitetään pyyntöjä. Hänelle! Näin ollen kaikki, mikä liikkuu tässä valtakunnassa, on tiedossa ja ainoastaan armollisen jumalan, Na Vokain, määräämää.

Na Vokain puun takana on ranta ja meren jumalat laguunissa, joka myrskyn pakottamana muuttuu myrskyväväksi, harmaanvihreäksi laavaksi, josta nousee savua, rankkasateen iskiessä aaltoihin, sen roiskeiden kipinöidessä kallioihin. Savun läpi saattaa nähdä purjeita, ehkä veneen, vaikka se onkin nyt epävarmaa.

Myrsky puhaltaa sisämaahan yli muinaisen kylän, joka sijaitsee ruohotasangolla, jyrkät kalliot takanaan. Hämärässä valossa saat-
taa nähdä mökkejä, joissa on karkeat olkikatot, joita nyt piiska-
taan kuten viidakkoa niiden ympärillä. Siellä on korkea totemita-
lo, ja sammuneista tulista nousee höyryä. Lähes alastomat naiset
ja lapset seisovat huolettomina ja katselevat kaikkea. Jotkut po-
jat leikkivät sateessa, alasti kuten siskonsa, pyörien mudassa, he
juhlivat kuten vain lapset voivat, taivaan heille lahjoittamaa juh-
laa. Äkkiä taivas välähtää heidän yläpuolellaan, ja kauhea ukko-
nen hiljentää muut äänet ja lapset kiljuvat riemusta ja juoksevat
takaisin äitiensä luo, ekstaasissa siitä pelon tunteesta, joka valtaa
lapsenmielen. Kuviteltujen vaarojen väistyttyä lapset ryntäävät
jälleen leikkiin!

Yhä useampia poikia ja nuorukaisia näyttää juoksevan kohti ta-
sankoa. Pois kylästä ja kohti harmaata merta. Vasemmalla, on
korkea kivinen mäki, karu kallionkieleke, jota on lähes mahdo-
tonta kiivetä, mutta silti siellä on miehiä huipulla. Valkoisia mie-
hiä. Alapuolella tasangolla tuhannet soturit ja heidän päällikkön-
sä, uhkaavine lihaksineen, leveine nenineen ja korkeiksi kohotet-
tuine hiuksineen, mahtavat miehet, kuhisevat ympäriinsä, hei-
dän hiuksensa ravistavat vettä pois kuin helmiä, jotka heidän tu-
hannet jalkansa tallaavat mutaan. Joillakin on värjätyt hiukset,
oranssit ja krepatut, vaikka kukaan ei tiedä miten, jotta ne seiso-
vat pystyssä; pirullisina ja outoina. Luut ja letit koristavat heidän
päitään ja mustaläikällisiä vartaloitaan, jokaisella on aseina kei-
hätä, nuijia ja kirveitä. Myös rautakirveitä. Päät liikkuvat yhteen
suuntaan, vyöryen eteenpäin, jättimäinen pilkullinen salamanteri
mustaa ja oranssia, sen häntä heiluu ja iskee, suut kuin yhtenä
suuna ulvoen ja huutaen. Tämä on peto, jota ajaa voima.

Etäältä katsottuna asiat ovat oikeastaan epäselviä. Ryhmä sotu-
reita joukon etunenässä pitää kiinni ja raahaa valkoista miestä.

Hän on pitkä ja verinen, puolenkymmenen miehen pitelemänä, kun taas soturijoukko huutaa ja pilkkaa, ruumiit painautuvat ruumiita vasten, kilpaillen saadakseen otteen, edes koskettaakseen häntä. Kuuluu tasaista, hidasta taputusta tai jalkojen poljentaa - on vaikea sanoa, kumpi hallitsee. Hänet voi juuri ja juuri erottaa vaaleiden hiustensa ansiosta, kontrastina häntä ympäröivästä huutavasta, kiemurtelevasta mustaoranssista massasta. Hän kohottaa itseään nyt, katsoo taakseen, huutaa jotain, ja kääntyy sitten toiseen suuntaan, katsoo merelle, mutta ei sano mitään, hänen suunsa on auki järkytyksestä, mutta ei pelosta, niin hyvin kuin voi arvioida. Ei, ehkä ei pelosta. Hän ei taistelevastaan ja vaikuttaa uskomattoman hyväksyvältä, kun häntä lyö-dään mielin määrin: mutta tästä ei voi olla aivan varma. Saattaa olla pelko, joka lannistaa hänet, murskaa hänen vastarintansa. Häntä ympäröivien tiiviiden ruumiiden massa kiemurtelee ja peittää näkyvyyden, jokainen mies, siltä näyttää tämän sadeverhon läpi, yrittää päästä hänen luokseen, pilkatakseen tai palvoakseen, lyödäkseen. On vaikea sanoa.

Lähemmäs siirtyessämme kuulemme satureiden pilkalliset huudot selvästi: "Cheli. Lako mai, lako mai Cheli!" Hänen partansa on likaisen punertava. Hän on epäsiisti, mutta silti kunnioitusta herättävä, siniset silmät terävinä. Ryhmä on nyt lähempänä kylää. Rumpu, nimeltään lali, lisää meluun. He pysähtyvät pienen vesilähteen viereen, joka toimii kaivona. Valkoinen mies sanoo jotain päälliköstä. Ei nuijia. Ei lyöntejä; luita ei murreta, kuten päällikölle sopii. Miehen pää painetaan alas, hänen kätensä pidetään ojennettuina ja jalat yhdessä ja näin estetään häntä taistelemasta vastaan. Hänen päänsä työnnetään syvälle kaivoon. Kyläläiset katsovat sadeverhon läpi mäeltään. Lapset, sydämettömät, tuijottavat, osoittavat ja nauravat. He seisovat läpimärkinä, nenät vuotavat, sormet suussa, heidän jalkojensa musta iho täynnä li-haisia, märkiviä haavoja. He eivät ole koskaan nähneet valkoista

miestä tapettavan. Jotkut tytöistä piilottavat kasvonsa äitinsä syliin. Vanhemmat tytöt haukkovat henkeään, osoittavat ja kikatavat. Mies taistelee ja nousee haukkomaan henkeä. Väki huudahtaa! Naiset ovat tulleet lähemmäs katsomaan, imettäen vauvojaan, välinpitämättöminä mutta viihdyttyneinä.

Yhä pideltynä mies potkii. Nyt hän näyttää olevan muualla. Mitä hän voisi ajatella? Kuolemaansa? Vanhempiaan? Lapsiaan? Omaa lapsuuttaan? Mitä mies ajattelee, kun hän tietää, että hänellä on vain minuutti elinaikaa? Ajatteleeko hän nykyhetkeä vai menneisyyttä? Kuinka hän päätyi tähän, voisi miettiä, kuinka hän joutui tähän tilanteeseen. Tämä barbarismi. Niin kaukana kotoa. Ah, koti! Miksi? Mitkä valinnat johtivat hänet tänne? Mitkä kohdalon pienimmät käännteet, sen hienovaraiset sattumat, toivat hänet tähän? Kuinka hänet vietiin näin? Odota. Hän sanoo jotain nyt. Siinä ei ole järkeä! Kuulostaa siltä kuin "mari, mari." Ehkä hän puhuu vaimostaan - tuuli ja kaikki huutaminen... se on niin epäselvää. Ei, ei. Sanoista ei saa selvää. Emme koskaan saa tietää hänen viimeisiä sanojansa, vaikka ihmiset kuulevat ne nyt ja hän on viettänyt koko elämänsä puhuen sanoja. Mutta nämä viimeiset sanat, kaikista tärkeimmät, ehkä koko elämän tuskallinen tiivistys, hukkuvat. Viimeiset sanat, kadotetut. Mutta hän on muualla, sillä hänessä on surua. Muistellun rauhan tunne? Ääniä kaukaa menneisyydestä ehkä? Vain vaikutelma. Ei voi sanoa. Ei ole keinoa tietää.

Myrsky jylisee, taivas välähtää ja hetken sade putoaa hopeisina pisaroina. Verhon läpi mies katsoo lyhyesti teloitattajaan ja kääntyy sitten katsomaan takaisin merelle. Hän keskittyy, silmät loistaen, ikään kuin hän olisi saanut oivalluksen; hän näkee jotain, vain Jumala tietää mitä, ja hänen kasvoillaan välähtää hymy. Häntä pitelevät vangitsijat kuitenkin tarttuvat häneen ja työntävät hänen päänsä jälleen alas kaivoon, jossa häntä pidetään voi-

makkaasti. Lopulta liike lakkaa. Keho vedetään ylös vedestä, tuntemattomat kädet sitovat hänen kätensä ja jalkansa, ja hänet heitetään töykeästi sivuun. Väki hurraa, kuullaan huutoja "mate", kuollut; väkijoukko vetäytyy ja huutaminen hiljenee. Tämä on hetkellinen tauko juhlassa. On kuin juhlan kunniavieras olisi lähtenyt talosta odottamatta. Myrsky tyyntyy ja sade laantuu. Katsoja voi nähdä ankkuroituneen laivan ääriviivat kaukana sielä, seisomassa elottomana liuskekivenvärisellä merellä.

Ylhäällä korkealla kalliolla miesten hahmot liikkuvat ja joku huu-
taa tuulen läpi, kädet päätä syvässä kauhussa pidellen; ikään
kuin hän taistelisi itseään vastaan ja kamppailisi henkisen tuskan
kanssa: "Charlie! Charlie! Ei. Ei! Ei kaiken tämän jälkeen! Voi luo-
ja... Charlie Savage!" Tai niin tarina kertoo.

Ei armoa on eepinen historiallinen dramatisointi Charlie Savagen elämästä. Charlie Savage eli noin kaksisataa vuotta sitten Fiji- saarilla. Hän osallistui tärkeisiin historiallisiin tapahtumiin syvästi kunnioitettuna hahmona. Tämä kirja on ensimmäinen osa hänen tarinastansa. Englanniksi kirja on julkaistu kokonaisuudessaan nimellä Pacific Viking.

